

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Alta Pavin Banović
Zvanje	mag. theol., mag. bibl. / stručna suradnica knjižničarka
Naziv škole u kojoj ste trenutno zaposleni	Medicinska škola Osijek
Adresa elektroničke pošte	alta.pavin@gmail.com alta.pavin@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Pismenost 1 nastavni sat – 45'
Predmet (ili međupredmetna tema)	Učiti kako učiti Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Učiti kako učiti za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj. (NN 7/2019).URL. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	<ul style="list-style-type: none"> • sat razrednika: pismenost /Međunarodni dan pismenosti 8. rujna i Dan hrvatske glagoljice, 22. veljača • hrvatski jezik i književnost (NN 10/2019) – pismenost, glagoljica i Bašćanska ploča • povijest (NN 27/2019) – Bašćanska ploča i glagoljica
Razred	Prvi razred srednje škole
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>4. i 5. odgojno obrazovni ciklus srednje škole / 1. domena: Primjena strategija učenja i upravljanje informacijama uku A.4/5.1.</p> <p>1.Upravljanje informacijama Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. uku A.4/5.2.</p> <p>2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja. uku A.4/5.3.</p> <p>3. Kreativno mišljenje Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja. uku A.4/5.4.</p> <p>4. Kritičko mišljenje</p>

	Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje.
Tijek nastavnog sata	<p>Uvodni dio: motivacija i uvod u temu, najava teme i ishoda učenja</p> <p>Središnji dio sata: razrada teme, rad u skupinama, izlaganje uradaka</p> <p>Završni dio sata: ponavljanje i vrednovanje naučenoga</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<ul style="list-style-type: none"> • Uvodni dio: motivacija i uvod u temu, najava teme i ishoda učenja • Nastavnik: pozdravlja prisutne učenike i poziva ih neka se dogovore na koje će načine istražiti značenje riječi pismo, pismenost i glagoljica čije značenje treba potkrijepiti različitim izvorima, poput referentne literature u školskoj knjižnici, pretražujući mrežne referentne izvore i korisne portale. Nastavnik upućuje na vrijeme od 5' za istraživanje izvora i korištenje literature. Nakon toga vremena poziva učenike neka usmeno ispričaju koje su izvore koristili i koja su značenja riječi pronašli. • Učenik: pozdravlja nastavnika te se dogovaraju tko će koristiti koje izvore u otkrivanju značenja riječi pismo, pismenost i glagoljica. Jedan dio učenika istražuje značenje zadanih riječi u referentnoj literaturi u školskoj knjižnici, a drugi dio učenika u elektroničkim referentnim izvorima i drugim dostupnim i korisnim mrežnim sadržajima. Učenici u 5' samostalno istražuju zadane pojmove i tumače drugim učenicima koje su izvore koristili i koja su značenja pronašli. • Nastavnik: potiče učenike neka objasne pojmove koje su istraživali i u kojem su izvoru pronašli njihova značenja. Nastavnik pokazuje sliku karte s podacima pismenosti u postocima na kontinentima i postavlja pitanja – Prilog 1.b. • Učenik: analiziraju podatke na karti i usmeno odgovaraju na pitanja. • Nastavnik: proziva jednoga učenika/cu neka naglas pročita tekst svima prisutnima u razredu te objašnjava koje će biti aktivnosti. • Učenik: slušaju tekst i objašnjavanje nastavnika o aktivnostima i ishodima teme nastavnoga sata. • Središnji dio sata: razrada teme, rad u skupinama,

	<p>izlaganje uradaka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavnik: Dijeli učenike u pet skupina i svakoj skupini dijeli pripremljene zadatke koje rješavaju 20' uz dodatni list Slova glagoljice (Prilog 9). Sve skupine potiče na kvalitetno rješavanje zadatka kako bi uspješno prezentirali svima u razredu. • Učenik: se dijele u skupine, dobivaju pripremljeni zadatak, čitaju zadatak, dogovaraju se na koji način će podijeliti odgovornosti za realiziranje zadatka među članovima skupine, rješavaju zadatak i međusobno se dogovaraju, prezentiraju svoje gotove uratke nakon 20' svima u razredu. • Završni dio sata: ponavljanje i vrednovanje naučenoga • Nastavnik: pohvaljuje učenike za uspješno napravljene kreativne uratke, za razumljivo izlaganje i predstavljanje uratka svih pet skupina te podsjeća da pismenost obilježavamo 8. rujna kao Međunarodni dan pismenosti i 22. veljače kao Dan hrvatske glagoljice koji je važan za razvoj našega književnog jezika. <p>Učenicima daje zadatak neka riješe križaljku pomoću poveznice koja vodi u digitalni alat LearningApps za rješavanje križaljke u digitalnom obliku na svojim pametnim telefonima i/ili tabletima. Vremensko ograničenje je 2' za rješavanje križaljke, a zatim poziva učenike neka pročitaju pitanja i napisane odgovore (Prilog 3. Pismenost, križaljka. LearningApps. URL. https://learningapps.org/view7603024 (pristupljeno 12. srpnja 2019.)</p> <p>Na kraju sata dijeli učenicima pripremljene papire za vrednovanje sata (Prilog 4.).</p> <p>Zahvaljuje učenicima na cjelokupnom sudjelovanju na satu u školskoj knjižnici.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učenik: Koristi pametni telefon i/ili tablet i rješava križaljku, a zatim čita i provjerava napisane odgovore. Učenici na kraju sata vrednuju svoj rad (Prilog 4.).
<p>Sadržaji koji se koriste u aktivnostima</p>	<p>Prilog 1. a., b., c. – uvodni dio sata Prilog 2. – središnji dio sata, rad u skupinama</p>

	Prilog 5.- sadržaji za prilagodbu za učenike s teškoćama Prilog 6. – sadržaji za rad s darovitim učenicima Prilog 9. Glagoljica
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	Prilog 3.
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	Prilog 1.a.b.c. – uvod u temu Prilog 2. – zadaci za rad u pet skupina Prilog 5. – zadaci za prilagodbe za učenike s teškoćama Prilog 6.- zadaci za rad s darovitim učenicima
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<ul style="list-style-type: none"> • Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Učiti kako učiti za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj. (NN 7/2019).URL. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html (pristupljeno 9. srpnja 2019.) • Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet hrvatski jezik i književnost za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj. (NN 10/2019). URL. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html (pristupljeno 9. srpnja 2019.) • Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj. (NN 7/2019). URL. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_150.html (pristupljeno 3. srpnja 2019.) • Povijest (zavičajna povijest) / Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet povijest za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj. (NN 27/2019). URL. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_03_27_557.html (pristupljeno 8. srpnja 2019.)
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Zadaci za rad u skupinama – Prilog 2. Zadaci za darovite učenike – Prilog 6.

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Prilog 5.
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Prilog 6.
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	Prilog 7.
Projektne zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijske i interaktivne sadržaje	<ul style="list-style-type: none"> • Canva. URL. https://www.canva.com/ (pristupljeno 9. srpnja 2019.) • Pismenost, križaljka. LearningApps. URL. https://learningapps.org/view7603024 (pristupljeno 12. srpnja 2019.). • Prezi. URL. https://prezi.com/dashboard/next/ (pristupljeno 10. srpnja 2019.) • Priča o glagoljici. 2017. Školski portal. URL. https://www.skolskiportal.hr/clanak/7781--prica-o-glagoljici-/ (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	Prilog 8.

Prilog 1. Uvod u temu sata, najava teme i ishoda učenja

- a. Uvod u temu: istražiti pojam pismo, pismenost i glagoljica** koristeći referentnu literaturu u školskoj knjižnici, online Hrvatsku enciklopediju Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža, pretražujući poveznice na temelju upisane riječi u Google tražilicu ili neku drugu tražilicu u vremenskom periodu od 5'. Pročitati pronađene informacije svima u razredu s naglaskom na temelju pronađenih izvora.

b. Najava teme: pročitati podatke s karte:

Karta pismenosti. URL. <https://nova-akropola.com/covjek-i-svijet/aktualno/pismenost-u-svijetu-i-hrvatskoj/> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)

- Na temelju podataka na karti usmeno odgovoriti na pitanja:
Koliki postotak je svjetskoga stanovništva pismeno?
Na području kojega kontinenta je manje od 50% pismenoga stanovništva?
Što možemo zaključiti na temelju podataka pročitanih s karte?

Dakle, još uvijek je veliki postotak stanovništva nepismen u manje razvijenim državama i općenito na afričkom kontinentu. Pismenost je izrazito važna za svakoga čovjeka, stoga 8. rujna svake godine se obilježava Međunarodni ili Svjetski dan pismenosti kojega je utemeljio UNESCO, a 22. veljače se obilježava Dan hrvatske glagoljice, pisma koje je začetak pismenosti na našim područjima.

- c. **Najava teme i ishoda učenja: pročitati tekst o utemeljenju** Međunarodnog ili Svjetskog dana pismenosti na mrežnoj adresi URL.
<https://www.dzs.hr/hrv/important/Interesting/pismenost.htm> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)

Prema UNESCO-vim podacima iz 2013., u svijetu je bilo 757 milijuna nepismenih osoba starih 15 i više godina, od čega je 63% bilo žena. Nepismenost je najrasprostranjenija u južnoj i zapadnoj Aziji, gdje živi 51% nepismenog stanovništva.

Hrvatski državni zavod za statistiku je zabilježio 0,8% nepismenog stanovništva tj. oko trideset tisuća osoba starijih od 10 godina prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. u Hrvatskoj.

Najava ishoda učenja: na temelju samostalnoga istraživanja pojma pismo, pismenost i glagoljica u različitim referentnim izvorima započeta je tema kroz međupredmetnu temu Učiti kako učiti gdje je u tri prethodna zadatka počeo proces učenja i nastaviti će se razvijati tema kako učiti kroz upravljanje informacijama gdje učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema; učenik primjenjuje strategiju učenja i rješavanje problema koristeći različite strategije učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja; kroz kreativno mišljenje gdje učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja i razvoj kritičkoga mišljenja kada učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje.

Prilog 2. - Zadaci za rad u skupinama

Skupina 1.

- Na temu *Pismo i pismenost na hrvatskom tlu* napisati vijest u novinarskom obliku prema pravilima pisanja vijesti (odgovoriti na pet novinarskih pitanja: Što?, Tko?, Kada?, Gdje? i Zašto?). Koristiti ponuđenu poveznicu za tekst *Tropismena hrvatska baština* u kojem treba izdvojiti ključne riječi koje će biti temelj pisanja zadane vijesti. Također koristiti referentnu literaturu u školskoj knjižnici koristeći značenje pojmova pismo, pismenost, glagoljica i Bašćanska ploča.
- Bagdasarov, A. 2019. *Tropismena hrvatska baština*. Nedjelja, portal Katoličkog tjednika. URL. <https://www.nedjelja.ba/hr/iz-zivota/razmisljanje/tropismena-hrvatska-bastina/9165> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
- Prilog 8. Glagoljica

Skupina 2.

- Na temelju pročitanih tekstova pismo, glagoljica i Bašćanska ploča u Leksikonu hrvatskoga jezika i književnosti zadatak je svih učenika u skupini izdvojiti pet ključnih riječi, pronaći značenja nepoznatih riječi iz teksta koristeći rječnike u školskoj knjižnici i elektroničke referentne izvore. Na temelju ključnih riječi i nepoznatih riječi iz teksta izraditi umnu mapu o temi *Pismo i pismenost na hrvatskom tlu* s navedenim bibliografskim podacima korištenih izvora. Umna mapa se može izraditi na hamer papiru ili koristeći digitalni alat Canva ili neki drugi prikladan digitalni alat u razredu ili školskoj knjižnici.
- Samardžija, Marko; Selak, Ante. 2001. *Leksikon hrvatskoga jezika i književnosti*. Pergamena. Zagreb.
- Canva. URL. <https://www.canva.com/> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
- Prilog 8. Glagoljica

Skupina 3.

- Istražiti tumačenja ključnih riječi pismo, pismenost, glagoljica, slova glagoljice, Bašćanska ploča i napisanoga teksta na Bašćanskoj ploči u referentnoj literaturi u školskoj knjižnici i elektroničkoj referentnoj literaturi. Izraditi plakat kojim se promovira pismenost i pismo glagoljice na tlu Hrvatske koristeći digitalni alat Prezi. Plakat mora sadržavati i kratak tekst kao slogan ili poruku o vrijednosti pismenosti u Hrvata i pismu glagoljice, napisan latinicom i također glagoljicom.
- Prezi. URL. <https://prezi.com/dashboard/next/> (pristupljeno 10. srpnja 2019.)
- Prilog 8. Glagoljica

Skupina 4.

- Pronaći i otvoriti zadanu poveznicu, pročitati tekst *Glagoljica u službenoj upotrebi* od 25. do 26. stranice te izdvojiti nepoznate riječi, pronaći i zapisati značenje tih riječi iz referentne literature u školskoj knjižnici ili elektroničke referentne građe te istražiti pojmove glagoljica i Bašćanska ploča. Na temelju teksta napisati sažetak, od pet do deset rečenica, koji će sadržavati sve ključne informacije o glagoljici u službenoj upotrebi u Hrvatskoj.

- Barbarić, Katarina. 2014. *Glagoljica u Hrvatskoj: završni rad*. Osijek. Str. 25.-26. URL: <https://repozitorij.ffos.hr/islandora/object/ffos%3A1480/datastream/PDF/view> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
- Prilog 8. Glagoljica

Skupina 5.

- Otvoriti zadanu poveznicu, pročitati objavljeni tekst, izdvojiti iz teksta činjenične podatke o glagoljici. Također koristiti referentnu literaturu u školskoj knjižnici koristeći pojmove pismo, pismenost, glagoljica i Bašćanska ploča. Na temelju izdvojenih podataka oblikovati letak ili pamtilicu ili knjižnu oznaku kojom se promovira pismenost na hrvatskom tlu koristeći digitalni alat Canva ili Word ili drugi prigodni alat po izboru skupine.
- *Priča o glagoljici*. 2017. Školski portal. URL. <https://www.skolskiportal.hr/clanak/7781--prica-o-glagoljici-/> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
- Canva. URL. <https://www.canva.com/> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
- Prilog 8. Glagoljica

Prilog 3. Završni dio sata, ponavljanje, sinteza

Odgovoriti na pitanja ispunjavajući križaljku za 2' u digitalnom alatu LearningApps koristeći poveznicu ili pametne telefone za otvaranje QR koda pomoću aplikacije HP Reveal ili Viber: Pismenost – Svjetski dan pismenosti, 8. rujna i Dan hrvatske glagoljice, 22. veljače, križaljka. LearningApps.

URL. <https://learningapps.org/view7603024> (pristupljeno 12. srpnja 2019.) ili otvoriti QR kod pametnim telefonima i riješiti križaljku:

Pitanja i odgovori:

1. Najstariji hrvatski glagoljički epigrafski spomenik je... Bašćanska ploča
2. Koji grad danas čuva Bašćansku ploču? Zagreb
3. Sustav grafijskih znakova s ciljem prenošenja obavijesti nazivamo... pismo
4. Kako se zovu Sveta Braća koja su nam donijela glagoljicu? Ćiril i Metod
5. U kojem stoljeću započinje povijest hrvatskoga glagoljaštva? Deveto
6. Tko su bili prvi nositelji glagoljaške pismenosti? Samostani
7. Bašćanska ploča je pronađena u crkvi svete... Lucije

Prilog 4. Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute

- Vrednovanje za učenje

Vrednovanje za učenje nakon rada u skupinama.

Ispunite tablicu s potrebnim informacijama:

Nabroji tri informacije koje misliš da znaš			
Nabroji dvije informacije koje su nejasne ili ne znaš			
Napiši jednu informaciju koju sigurno znaš			

Vrednovanje za učenje učenika s teškoćama:

Ispuni tablicu s + ili -.

	da	ne
Tekst je jasan.		
Tekst je dugačak.		
Razumio/la sam zadatke.		
Zadaci su teški.		

- Vrednovanje kao učenje:

Na koji način će svaki član skupine odabrati svoji dio zadatka kojega treba riješiti kako bi uspješno prezentirali uradak?

_____
Tko prikuplja podatke, a tko kreira rješenje zadatka?

_____
Tko najbolje izabire potrebne informacije za rješavanje zadatka?

_____
Koji dio sadržaja i zadatka još nije potpuno razumljiv?

_____
Tko može pomoći u razumijevanju dijela zadatka?

_____
Gdje mogu pronaći više informacija?

_____
Uvažavam li tuđa mišljenja, preporuke i sugestije?   Da   Ne

Lista za procjenu (za samovrednovanje rada u skupini).

Elementi	da	djelomično	ne
Je li uspješno napravljen zadatak?			
Je li svaki član grupe dao maksimalan doprinos izrade zadatka?			
Je li zadatak uključivao sudjelovanje svih članova grupe?			
Jesu li članovi grupe međusobno uvažavali tuđa mišljenja?			
Jesi li zadovoljan/a osobnim doprinosom u rješavanju zadatka?			
Sviđa li ti se ovakav način rada?			
Možeš li nakon rada u grupi objasniti što si naučio/la?			
Ponosim se u radu moje grupe jer...			
Za uspješniji rad skupine trebam poboljšati svoj/e...			

Lista za procjenu za samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje:

U tablicu upisati osvrt na rad za sebe osobno i za kolege s da ili ne:

Elementi	ja	prijatelj
Poštivati pravila grupe.		
Uvažiti tuđa mišljenja, ideje i prijedloge.		
Aktivno sudjelovati.		
Napraviti svoj dio zadatka.		
Pomoći prijatelju u rješavanju njegovog dijela zadatka.		
Truditi se pronaći dobro rješenje.		
Suradivati sa svima u grupi.		

List za procjenu, samovrednovanje rada u skupini:

Elementi	da	djelomično	treba popraviti
Pročitao/la sam temu i zadatak.			
Tema mi je jasna.			
Zadatak mi je jasan.			
Misli sam organizirao logičnim slijedom.			
Ideje su argumentirane.			
Navodim korištenu literaturu.			
Pazim na pravopis.			
U izradi zadatka se posebno ponosim...			
U izradi zadatka se nisam dobro snašao/la...			

- Vrednovanje naučenoga

Individualni rezultati riješene križaljke Pismenost u digitalnom alatu LearningApps: 60-69% dovoljan, 70-79% dobar, 80-89% vrlo dobar, 90-100% odličan.

Analiza završenih zadataka rada u skupini:

Elementi:	+	-
Broj ključnih riječi ili informacija		
Konačan rezultat napravljenoga zadatka		
Prezentacija uratka		
Zajednički dogovor skupine za rješavanje zadatka		
Kreativnost rješavanja zadatka		

Broj riješenih zadataka za učenike s teškoćama:
60-69% dovoljan, 70-79% dobar, 80-89% vrlo dobar, 90-100% odličan.

Prilog 5. Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama

Barbarić, Katarina. 2014. *Glagoljica u Hrvatskoj: završni rad*. Osijek. Str. 25.-26. URL: <https://repositorij.ffos.hr/islandora/object/ffos%3A1480/datastream/PDF/view> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)

Tekst uvećati na stranicu A3 papira

Glagoljica u službenoj upotrebi

Brojni pravni dokumenti dokazuju da je glagoljica bila pismo kojim su se koristili npr. sudbeni stol u Lici i notarijat u Senju.

Najstariji poznati hrvatski list pisan glagoljicom potječe iz 1380. godine. Sve je objavio Ivan Kukuljević Sakcinski u zbirci Acta Croatica.

A Ferdo Šišić kaže da je Acta Croatica kulturni ponos Hrvata u srednjem vijeku i 16. stoljeću.

Sačuvano je oko 600 listina, a nastale su u razdoblju od 12. pa do kraja 16. stoljeća.

Najpoznatiji su Vinodolski zakonik i Istarski razvod. Vinodolski zakonik potječe iz 1288. godine, pisan je na 17 stranica u ukupno 75 članaka, čuva se u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Istarski razvod je najstariji sačuvani međunarodni pravni dokument u hrvatskoj povijesti. Nastao je između 1275. i 1395. godine na hrvatskom, latinskom i njemačkom jeziku. Latinski i njemački zapisi nisu sačuvani, a hrvatski je poznat iz prijepisa pisanog glagoljicom iz 16. stoljeća.

Zadatak:

- pročitati tekst
- odabrati ključne riječi
- prepisati ključne riječi
- pronaći značenje ključnih riječi u Rječniku hrvatskoga jezika u školskoj knjižnici
- prepisati nepoznate riječi
- pronaći značenje nepoznatih riječi u Rječniku stranih riječi u školskoj knjižnici

Prilog 6. Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima

Pročitati tekst *Od Bašćanske ploče do 15. stoljeća* autora Zlatka Vince, *Putovima hrvatskoga književnog jezika, Lingvističko-kulturnopovijesni prikaz filoloških škola i njihovih izbora* u izdanju Nakladnog zavoda matice hrvatske, od 19. do 23. stranice, istražiti značenje pojmova glagoljaštvo u referentnoj literaturi u školskoj knjižnici i elektroničkoj referentnoj literaturi.

Izdvojiti ključne riječi i na temelju pročitanih tekstova napisati sastav ili esej, na temu *Glagoljaštvo i Bašćanska ploča*, od 500 do 1000 znakova. Također, napisati sažetak do 100 znakova na hrvatskom i engleskom i/ili njemačkom jeziku.

Prilog 7. Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa

Upute za vrednovanje rada u skupinama – staviti znak plus za ostvarenost ili znak minus za neostvarenost kriterija vrednovanja

- pronalazak informacije iz različitih izvora
- preoblikovanje informacija u novo znanje
- primjena informacija u rješavanju problema
- primjena strategije učenja i rješavanja problema u ostvarivanju ciljeva učenja
- kreativno mišljenje i kreativan uradak
- prikaz kritičkoga mišljenja pri vrednovanju informacija
- uključenost svih članova skupine u rješavanju zadatka
- aktivno korištenje digitalnih sadržaja
- aktivno i kreativno korištenje digitalnih alata

a. Vrednovanje rada skupine:

- popis svih pronađenih informacija – 1 bod
- izabrati i obilježiti sve korisne informacije – 1 bod
- oblikovati izabrane korisne informacije u smislenu cjelinu – 1 bod
- samostalno koristiti digitalni alat - 1 bod
- završiti rad skupine u vremenskom trajanju do 20' – 1 bod
- prezentirati uradak – 3 boda

Ocjena: odličan 7-8 bodova, vrlo dobar 5-6 bodova, dobar 3-4 boda, dovoljan 1-2 boda

b. Vrednovanje rada učenika s teškoćama:

- odgovoriti na postavljena pitanja: kriteriji bodovanja 60-69% dovoljan, 70-79% dobar, 80-89% vrlo dobar, 90-100% odličan

c. Vrednovanje napisanoga eseja ili sastava:

- Napisati tekst s uvodom, razradom i zaključkom – 3 boda
  - Minimalan broj znakova 500 – 1 bod
  - Broj znakova od 501 do 1000 – 2 boda
  - Napisani sažetak do 100 znakova – 5 bodova
  - Napisani sažetak na hrvatskom i engleskom ili njemačkom jeziku – 10 bodova
- Ocjena: odličan 9 i više bodova, vrlo dobar 7-8 bodova, dobar 5-6 bodova, dovoljan 3-4 boda

Prilog 8. Prijedlozi vanjskih izvora i literature

1. Anić, Vladimir. 2003. *Veliki rječnik hrvatskoga jezika*. Novi liber. Zagreb.
2. Bagdasarov, A. 2019. *Tropismena hrvatska baština*. Nedjelja, portal Katoličkog tjednika. URL. <https://www.nedjelja.ba/hr/iz-zivota/razmisljanje/tropismena-hrvatska-bastina/9165> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
3. Barbarić, Katarina. 2014. *Glagoljica u Hrvatskoj. Završni rad*. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Str. 25.-26. URL: <https://repositorij.ffos.hr/islandora/object/ffos%3A1480/datastream/PDF/view> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
4. Canva. URL. <https://www.canva.com/> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
5. Ciboci, Lana; Kanižaj, Igor; Labaš, Danijel. 2018. *Kako prepoznati dezinformacije i lažne vijesti: nastavni materijali za srednje škole za učenike od 1. do 4. razreda*. Agencija za elektroničke medije, UNICEF. Zagreb. URL. <https://www.medijskapismenost.hr/wp-content/uploads/2018/04/lazne-vijesti.pdf> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
6. *Djeca medija*. URL. <https://www.djecamedija.org/> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
7. *Hrvatska enciklopedija*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. URL. <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=63191> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
8. *Hrvatski državni zavod za statistiku*. URL. <https://www.dzs.hr/> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
9. *Hrvatski pravopis*. 2015. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.

10. Glagoljati. 2002. *Hrvatski enciklopedijski rječnik*. Novi liber. Zagreb
11. *Hrvatski leksikon*, I. svezak, A-K. 1996. Naklada leksikon d.o.o. Zagreb.
12. *Hrvatski leksikon*, II. svezak, L-Ž. 1997. Naklada leksikon d.o.o. Zagreb.
13. *Hrvatski opći leksikon*. 1996. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. Zagreb.
14. Krivokuća, Nada. 2015. *Pismenost u svijetu i Hrvatskoj*. Nova akropola, za boljeg čovjeka i bolji svijet. URL. <https://nova-akropola.com/covjek-i-svijet/aktualno/pismenost-u-svijetu-i-hrvatskoj/> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
15. Bašćanska ploča. 1997. *Opća enciklopedija 1*. Jugoslavenski leksikografski zavod. Zagreb.
16. Glagoljica. 1977. *Opća enciklopedija 3*. Jugoslavenski leksikografski zavod. Zagreb.
17. Pismo. 1980. *Opća enciklopedija 6*. Jugoslavenski leksikografski zavod. Zagreb.
18. *Priča o glagoljici*. 2017. Školski portal. URL. <https://www.skolskiportal.hr/clanak/7781--prica-o-glagoljici-/> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
19. Samardžija, Marko; Selak, Ante. 2001. *Leksikon hrvatskoga jezika i književnosti*. Pergamena. Zagreb.
20. *Svjetski dan pismenosti*. URL. <https://www.dzs.hr/hrv/important/Interesting/pismenost.htm> (pristupljeno 9. srpnja 2019.)
21. *Veliki školski leksikon*. 2003. Urednik Alfirević, Ivo i dr. Školska knjiga. Zagreb.
22. Vince, Zlatko. 1990. *Putovima hrvatskoga književnog jezika, Lingvističko-kulturnopovijesni prikaz filoloških škola i njihovih izbora*. Nakladni zavod Matice hrvatske. Zagreb.

Prilog 9. Glagoljica

𐌀	A	𐌆	G	𐌊	O
𐌁	B	𐌇	H	𐌋	P
𐌂	C	𐌈	I	𐌌	R
𐌃	Č	𐌉	J	𐌍	S
𐌄	Ć	𐌊	K	𐌎	Š
𐌅	D	𐌋	L	𐌏	T
𐌆	DŽ	𐌌	LJ	𐌐	U
𐌇	Đ	𐌍	M	𐌑	V
𐌈	E	𐌎	N	𐌒	Z
𐌉	F	𐌏	NJ	𐌓	Ž